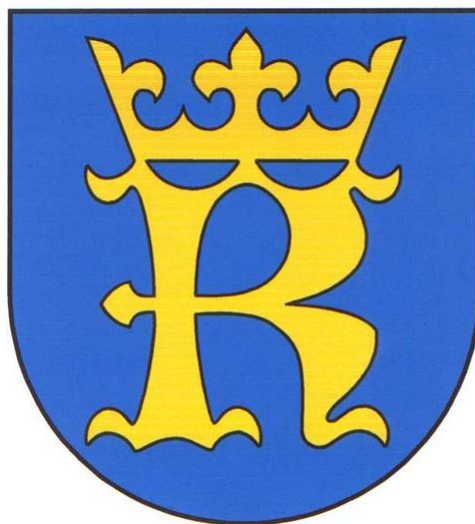

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO ZMIANY CZĘŚCI TEKSTOWEJ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA

PRZESTRZENNEGO GMINY TYMBARK

Warszawa 2022

Nazwa opracowania:	Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tymbark
Zleceniodawca:	Wójt Gminy Tymbark
Opracowujący:	Budplan Sp. z o.o. 04-327 Warszawa, ul. Kordeckiego 20
Kierujący zespołem autorskim:	mgr inż. Izabela Bielowska
Zespół autorski:	mgr inż. arch. Anna Olbromska-Matusiak mgr inż. Anna Bereś inż. Monika Nasiłowska Michał Uszyński inż. Zuzanna Górecka - Gąbka mgr. Agata Grzelak dr Aleksandra Radawiec

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA.....	7
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE.....	7
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	9
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	12
4	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	25
5	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	26
6	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	26
7	IDENTYFIKACJA MOŻLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ.....	22
8	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, STANU ZASOBÓW, ODPORNOŚCI ŚRODOWISKA I ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW	12
8.1	UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW.....	12
8.2	EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA DLA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	17
8.3	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	18
8.4	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	19
8.5	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	20
9	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	21
10	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.....	21
10.1	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	22
10.2	ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	23
10.3	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	23
10.4	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	24
10.5	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	24
10.6	WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ.....	24
10.7	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT I ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	24
10.8	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	24
10.9	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	24

10.10	RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII	25
10.11	PODSUMOWANIE	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.
11	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	25
12	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	25
13	AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU	27
14	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	27
15	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY.....	30

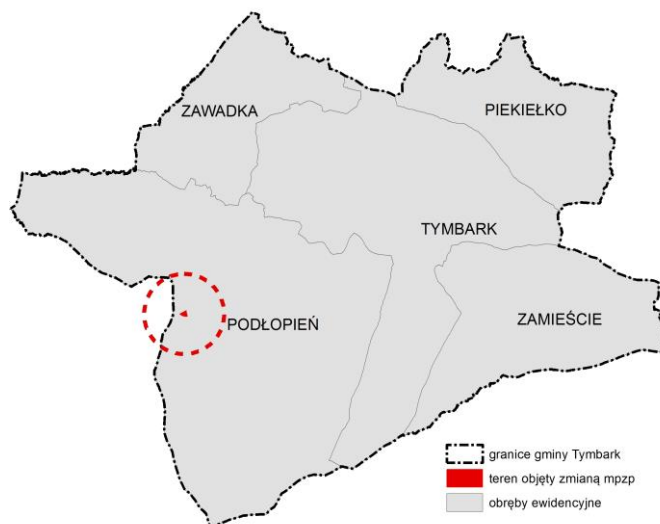
1 Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest *Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tymbark* sporządzonej zgodnie z uchwałą nr XXXVI/280/2022 Rady Gminy Tymbark z dnia 13 maja 2022r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tymbark.

Zmiana mpzp dotyczy wyłącznie części tekstowej obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie wskaźników wykorzystania odnoszących się do terenów oznaczonych symbolem B5KU/UN położonych w Podłopieniu. Rysunek planu nie podlega zmianie.

Rysunek 1. Położenie obszaru opracowania na tle podziału administracyjnego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGIK

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na

środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie w piśmie z dnia 29 września 2022r. (znak pisma: ST-II.411.85.2022.APa) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Limanowej w piśmie z dnia 28 września 2022r. (znak pisma: NZ.90830.22.2022).

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej. Część kartograficzna została ujęta w tekście w formie schematów.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanego planu. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu planu. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie planu warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie planu, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;

Zmiana polega na zmniejszeniu minimalnej dopuszczalnej powierzchni biologicznie czynnej z 40% do 10% powierzchni działki budowlanej. Obszar objęty zmianą planu miejscowego jest już przeznaczony pod zabudowę w obowiązującym planie. Zmiana planu nie wyznacza więc nowych terenów budowlanych.

Powiązania z innymi dokumentami

Biorąc pod uwagę skalę planu, należy omówić studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obowiązujące dla terenu opracowania.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

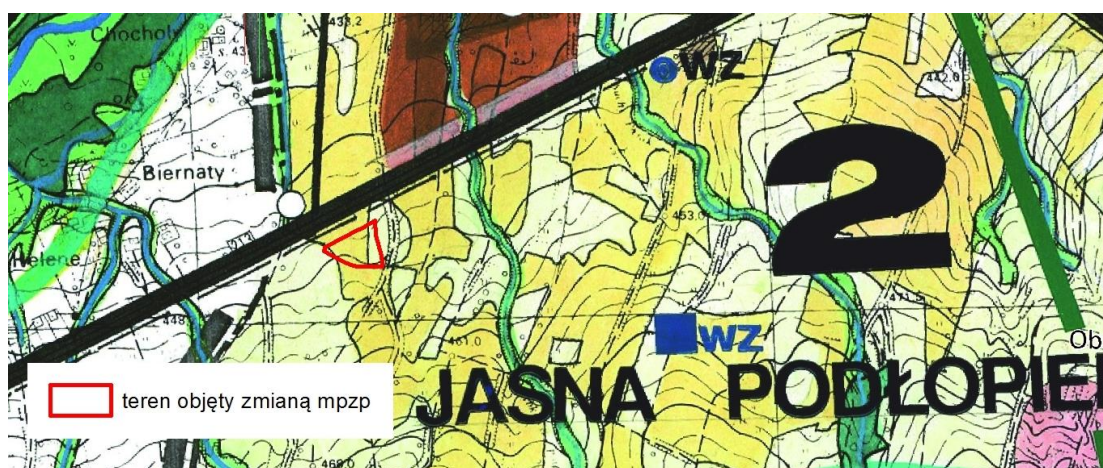
Dla gminy Tymbark obowiązuje *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tymbark*, przyjęte uchwałą Nr X/92/99 Rady Gminy Tymbark z dnia 29 grudnia 1999 r., zmienione uchwałą Nr V/16/2015 Rady Gminy Tymbark z dnia 29 stycznia 2015 r. oraz uchwałą nr XXXII/238/2021 Rady Gminy Tymbark z dnia 18 października 2021 r.

Obszar opracowania przynależy do:

- **strefy 2 - strefy pogórzy, rolno - zadrzewieniowej, lokalnie osadniczej**, dla której wskazuje się jako zasady i kierunki rozwoju:
 - zwiększenie zalesień i zadrzewień ochronnych, oraz ochrona spójności ekologicznej węzłowych struktur przyrodniczych,
 - ochrona walorów widokowo- krajobrazowych stoków i wierzchowin,
 - koncentracja zabudowy w niszach osadniczych,
 - dominacja rolnictwa i turystyki,
 - północne stoki o korzystnych warunkach wskazane dla rozwoju sportów zimowych.
- **strefy ochrony terenów otwartych. w tym tereny gleb rolnych, chronionych z mocy ustawy oraz terenów otwartych rolnych, oznaczonych symbolem „RP”**
 - chronione przed wprowadzaniem nowej zabudowy z uwagi na ochronę rolniczej przestrzeni produkcyjnej, oraz walory widokowo – krajobrazowe,
 - w obrębie istniejącej zabudowy dopuszczony ograniczony rozwój poprzez modernizację, przekształcenia,
 - ewentualne uzupełnienia z zachowaniem przysiółkowego charakteru zabudowy i tradycji formy architektonicznej, z dużym udziałem zieleni przy zachowaniu reżimów ochronnych dla środowiska przyrodniczego i kulturowego,
 - obowiązuje uporządkowanie gospodarki ściekowej i odpadami,
 - dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej w tym - na wskazanych w studium terenach – realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW z wyłączeniem elektrowni wiatrowych.

Rysunek 3. Wyrus ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tymbark dla terenu objętego opracowaniem

źródło: SUIKZP Tymbark - kierunki, 1999 ze zm

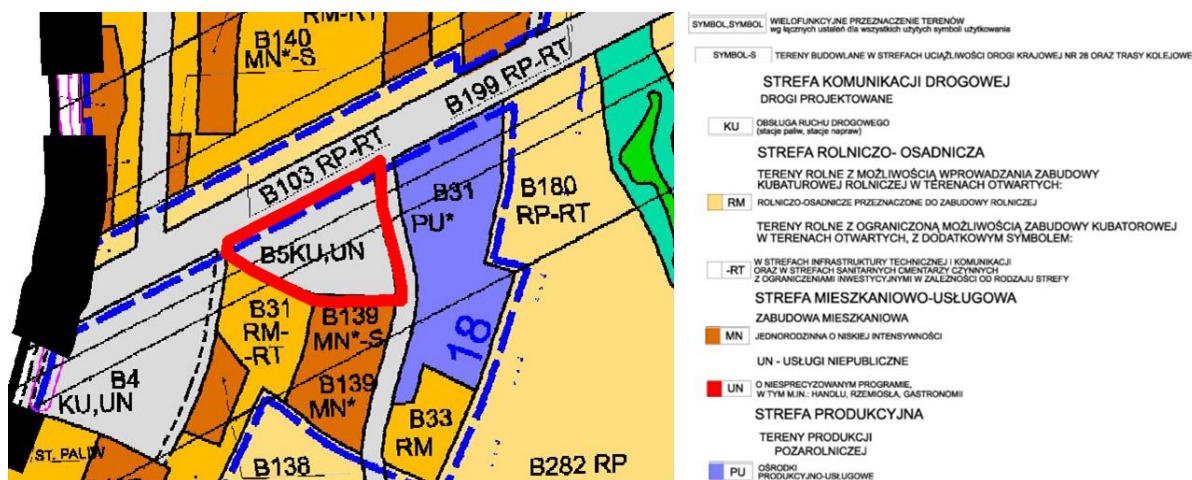

Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Obszar opracowania objęty jest Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tymbark przyjętym uchwałą Nr XXIII/172/05 Rady Gminy Tymbark z dnia 3 marca 2005 r. W dokumencie tym jako przeznaczenie terenu opracowania wskazano:

- **BSKU,UN** - tereny komunikacji – obsługi ruchu drogowego oraz usług niepublicznych, dla których obowiązują zasady jak dla terenów KU i UN, gdzie:
 - **KU**
 - użytkowanie podstawowe to tereny obsługi ruchu drogowego, w tym zabudowa usługowo-techniczna (stacje paliw, stacje napraw stacje diagnostyczne, lakiernie, salony sprzedaży samochodów i innych pojazdów) oraz obiekty zaplecza technicznego (magazyny, wiaty, budynki techniczne)
 - użytkowanie dopuszczalne to dotychczasowy sposób użytkowania terenów, zatoki przystankowe, zatoki postojowe, zaplecze socjalno-techniczne jednostek zajmujących się utrzymaniem ruchu, ekrany akustyczne (w formie pełnych ogrodzeń, ziemne, zielone - zielen izolacyjna), tereny obsługi ruchu drogowego, usługi niepubliczne w powiązaniu z terenami obsługi ruchu drogowego, urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji zw. z użytkowaniem podstawowym, inne, w uzgodnieniu z właściwym zarządcą zw. z użytkowaniem podstawowym
 - w przypadku istniejących obiektów i urządzeń zw. z komunikacją drogową, dopuszcza się odstępstwa od określonych planem parametrów kształtowania zabudowy w zakresie: wysokości obiektów i liczby kondygnacji, ukształtowania i kątów pochylenia postaci dachowych, powierzchni użytkowej terenów, wskaźników wykorzystania terenów (powierzchni zabudowy, powierzchni biologiczno-czynnej oraz intensywności zabudowy) przy dokonywaniu uzupełnień, przekształceń (m.in. dobudowy, rozbudowy, przebudowy oraz nadbudowy obiektów) oraz przy realizacji nowej zabudowy i urządzeń zw. z użytkowaniem podstawowym.
 - **UN**
 - użytkowanie podstawowe to usługi niepubliczne o niesprecyzowanym programie, w tym m.in.: handel, rzemiosło, gastronomia,
 - użytkowanie dopuszczalne to dotychczasowy sposób użytkowania terenów, mieszkalnictwo wbudowane lub towarzyszące wolnostojące, obiekty i urządzenia rekreacji, zieleni urządzona, mała architektura, urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji zw. z użytkowaniem podstawowym, inne, w zależności od potrzeb, zw. z użytkowaniem podstawowym,
 - Wskaźniki wykorzystania terenu: powierzchnia zabudowy to max 40% pow. terenu inwestycji (działki budowlanej), powierzchnia biologicznie czynna to min. 40% pow. terenu inwestycji (działki budowlanej), intensywność zabudowy to max 0,4.
 - na terenach zabudowanych dopuszcza się odstępstwa od określonych w planie zasad kształtowania zabudowy na terenach UN oraz wyżej wymienionych wskaźników wykorzystania terenów, przy dokonywaniu uzupełnień i przekształceń w obrębie istniejącej zabudowy, t.j.: przy przeprowadzaniu remontów bieżących, kapitalnych, modernizacji obiektów budowlanych, innych przekształceń (dobudowy, rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków) oraz realizacji nowej zabudowy i urządzeń zw. z użytkowaniem podstawowym.
 - na terenach UN wyklucza się przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko – przedsięwzięcia, dla których raport może być wymagany, dopuszcza się w przypadku, gdy oddziaływanie na środowisko zawiera się w granicach własności inwestora - wg Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r., (Dz. U. Nr 257, poz. 2573) z dopuszczeniem przedsięwzięć zw. z użytkowaniem podstawowym.

Rysunek 4. Wyrys z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru opracowania
źródło: załącznik do uchwały XXIII/172/05 Rady Gminy Tymbark z dnia 3 marca 2005 r.

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono ustalenia programu ochrony środowiska i planu gospodarki niskoemisyjnej. Analizowano także dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

W prognozie w pierwszej kolejności zidentyfikowano ustalenia projektu zmiany planu, które mogą oddziaływać na środowisko, a następnie poddano te ustalenia dalszej ocenie wpływu na poszczególne elementy środowiska (zdrowie ludzi, wody, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, ekosystemy i różnorodność biologiczną oraz obszary chronione).

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego, stanu zasobów, odporności środowiska i istniejących problemów

4.1 Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów

Gmina Tymbark jest gminą wiejską. Siedziba władz gminnych znajduje się na terenie wsi Tymbark. W skład gminy wchodzi 5 jednostek administracyjnych: Tymbark, Podłopień, Piekiełko, Zawadka i Zamieście. Największą powierzchnię gminy zajmują użytki rolne 54,8% oraz lasy i zadrzewienia, stanowiące ok. 34,4% powierzchni¹.

Wieś Podłopień położona jest w zachodniej części gminy i obejmuje grunty o powierzchni 1213,45 ha, z czego teren opracowania zajmuje powierzchnię ok. 0,46 ha. Jest to teren zainwestowany, ogrodzony, na którym znajduje się stacja kontroli pojazdów, warsztat samochodowy, myjnia samochodowa oraz serwis ogumienia i parking. Większość terenu stanowi powierzchnia utwardzona, znajduje się tam również budynek. Wokół ogrodzenia występują pasy roślinności trawiastej.

Położenie geograficzne, rzeźba terenu i geologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego obszar opracowania położony jest w makroregionie Beskidy Zachodnie, mezoregionie Beskid Wyspowy, stanowiącym fragment fliszowych Karpat Zewnętrznych. Leży on w środkowym biegu rzeki Łososiny, która na tym odcinku charakteryzuje się

¹ Za Program ochrony środowiska dla gminy Tymbark,

płaskodenną doliną, o zmiennej szerokości od 200 do 600 m. Wzdłuż jej doliny rozwinięty jest system tarasów, składający się z dwóch lub trzech poziomów, tj.: kamieńca², tarasów zalewowych i nadzalewowych oraz erozyjno-akumulacyjnych średnich tarasów nadzalewowych.

Obszar opracowania położony jest na powierzchni spłaszczeń i słabo nachylonych stoków z pokrywą soliflukcyjno-deluwialną utworzoną z glin z rumoszem skalnym.

W granicach obszaru objętego opracowaniem brak użytkowego piętra wodonośnego. Obszar ten położony jest także poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Surowce mineralne

W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane ani prognostyczne złoża surowców naturalnych.

Gleby

Gleby na terenie gminy należą do gleb typu karpackiego, wytworzonych na zwietrzelinie skał fliszowych, na pokrywach zwietrzelinowych oraz na aluwjach. Na terenie gminy przeważają gleby IV i V klasy bonitacji o małej żyzności i urodzajności, trudno przepuszczalne oraz ciężkie do uprawy.

Obszar opracowania pokrywają gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, przy czym obecnie są to tereny zurbanizowane, przydrogowe, zatem gleby zostały przeobrażone pod wpływem działań człowieka w wyniku oddziaływania zabudowy i zainwestowania. Nie występują gleby chronione (I-III klasy bonitacji).

Wody powierzchniowe

W granicach obszaru opracowania nie występują wody powierzchniowe. Najbliższym ciekim jest rzeka Łososina przepływająca ok. 600 m na północ od omawianego obszaru.

W układzie zlewniowym obszar opracowania należy do dorzecza Wisły i położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) Łososina do Słopniczanki (RW2000122147229). JCWP jest to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro, sztuczny zbiornik wodny, ciek a także fragment morskich wód wewnętrznych itp. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016) JCWP Łososina do Słopniczanki* jest silnie zmienioną częścią wód o dobrym potencjale ekologicznym i nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Wody podziemne

Na terenie gminy Tymbark wydzielono czwartorzędowy poziom wodonośny, obejmujący dolinę Łososiny, oraz trzeciorzędowy (fliszowy) poziom wodonośny związany z warstwami magurskimi Karpat Zewnętrznych. Miejscami stanowią one pierwsze od powierzchni terenu użytkowe poziomy wodonośne. Część obszaru gminy nie posiada interpretacji hydrogeologicznej, rejonu te traktowane są jako obszary bezwodne.

Czwartorzędowy poziom wodonośny budują osady rzeczne doliny Łososiny, wykształcone w postaci otoczków głównie piaskowcowych oraz żwirów i piasków. Użytkowy poziom wodonośny występuje w osadach żwirowopiaszczystych z otoczkami, lokalnie zaglinionych. Zasilanie wód podziemnych odbywa się poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także infiltrację wód powierzchniowych. Poziom wodonośny występuje na ogół na głębokości do 5 m poniżej powierzchni terenu.

Poziom trzeciorzędowy (fliszowy) zbudowany jest z utworów fliszowych wykształconych w postaci piaskowców gruboławicowych przekładanych łupkami ilasto-marglistymi, bądź z piaskowców średnioławicowych przeławicanych pakietami łupkowymi. Omawiany poziom trzeciorzędowy posiada niewielkie rozpoznanie hydrogeologiczne. Zasilanie fliszowego poziomu wodonośnego odbywa się w drodze bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych na wychodniach spękanych piaskowców, a także poprzez pokrywę zwietrzelinową o miąższości na ogół 1-3 m. Zwierciadło wody poziomu fliszowego jest rozczłonkowane tzn. nie ma charakteru ciągłego. Przepływ wód podziemnych w osadach fliszowych odbywa się w strefie

² Kamieniec wykształcony jest tylko na niektórych odcinkach doliny Łososiny, budują go żwiry i obtoczone głaziki o różnej średnicy

spękanej i zeszczerpinowanej zgodnie z morfologią terenu, tzn. w kierunku dolin rzecznych.

Część obszaru gminy nie posiada interpretacji hydrogeologicznej, mimo iż występują w tych obszarach poziomy wodonośne. Rejony te traktowane są jako obszary bezwodne, ponieważ nie spełniają przyjętych dla obszaru karpackiego kryteriów. Uważa się jednak, że w obszarach wydzielonych jako bezwodne, mogą istnieć miejsca, gdzie z pojedynczego ujęcia zlokalizowanego w obrębie utworów fliszowych można będzie uzyskać nawet powyżej 2 m³/h wody dobrej jakości.

W granicach obszaru objętego opracowaniem brak użytkowego piętra wodonośnego. Obszar ten położony jest także poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

W odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) gmina Tymbark, w tym obszar opracowania, znajduje się w zasięgu jednostki PLGW2000150. JCWPd są jednostkami hydrogeologicznymi, które zostały wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (2016 r.) zarówno stan jakościowy, jak i ilościowy JCWPd nr 150 jest dobry i nie ma ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Warunki klimatyczne

Obszar objęty opracowaniem, jak i cała gmina Tymbark, leży w regionie klimatu górskiego. Kształtuje się on pod wpływem kontaktu mas wilgotnego powietrza pochodzenia oceanicznego z suchymi masami powietrza kontynentalnego. Przeważają wiatry wiejące z zachodu i północno-zachodu. Jest to klimat umiarkowanie ciepły. Średnia temperatura roczna powietrza tego obszaru wynosi 7-7,5°C, przy czym różnice wysokościowe mają swoje odbicie w znacznych wahaniami temperatur. Towarzyszą temu duże opady atmosferyczne osiągające 700-900 mm/rok.

Szata roślinna i fauna

Szata roślinna obszaru opracowania, z uwagi na sposób jego zagospodarowania, jest dość uboga. Nie występują tu szczególnie cenne siedliska czy stanowiska roślin chronionych. W granicach terenu występuje jedynie roślinność trawiasta porastająca jego obrzeża. Na terenie opracowania można spodziewać się występowania gatunków charakterystycznych dla terenów zurbanizowanych, takich jak: mysz, czy jeź oraz przedstawicieli ornitofauny, takich jak gołąb, wróbel, szpak, sikora.

Powiązania ekologiczne

Głównymi powiązaniem ekologicznymi są korytarze ekologiczne w postaci pasów terenu, po jakich przemieszczają się organizmy na daleki dystans, w których panuje dla nich odpowiednie środowisko i warunki bezpieczeństwa. Naturalnymi korytarzami ekologicznymi są m.in. rzeki i ich doliny. Miejsca krzyżowania się korytarzy ekologicznych lub obszary o dużym stopniu naturalności i nagromadzenia się organizmów, skąd podejmują one ekspansje na zewnątrz, nazywane są węzłami ekologicznymi lub, jeżeli obejmują duży obszar ekologicznie zróżnicowany, obszarami węzłowymi.³

Obszar gminy Tymbark położony jest w zasięgu dwóch głównych korytarzy ekologicznych: Korytarza Karpackiego (KK) i Korytarza Południowego (KPd), wyznaczonych w ramach projektu korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce, opracowanego w 2005 r. i zaktualizowanego w 2011 r. w Zakładzie Badań Ssaków PAN na zlecenie Ministra Środowiska, pod redakcją Jędrzejewskiego. Obszar opracowania położony jest poza zasięgiem ww. korytarzy ekologicznych.

Znajduje się on natomiast w granicach korytarzy ekologicznych wyznaczonych w ramach projektu pn. *Rozbudowa bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce*, zrealizowanego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Krakowie w 2013 r. Obszar opracowania zakwalifikowano wówczas do kategorii '1', co oznacza *miejsce oznaczone w studium uwarunkowań lub miejscowym planie jako umożliwiające migrację zwierząt - obejmujące tereny rolne, lasy, zadrzewienia, ciekły wodne, wyznaczone korytarze ekologiczne oraz inne tereny niestanowiące przeszkody dla migracji zwierząt*, przy czym obecnie obszar ten jest ogrodzony i zainwestowany, co stanowi istotną przeszkodę dla migracji zwierząt.

³ Plan ochrony parku krajobrazowego. Poradnik metodyczny, Dyrekcja ZJPK w Krakowie, Kraków 1999

Formy ochrony przyrody na terenie gminy

Na obszarze gminy występują obszary i obiekty chronione na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Natura 2000 Łososina PLH120087 (specjalny obszar ochrony siedlisk),
- pomnik przyrody *Dąb Jan*.

Obszar opracowania położony jest w zasięgu Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu

Zgodnie z treścią art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony w 1997 r. na mocy Rozporządzenia Nr 27 Wojewody Nowosądeckiego z dnia 1 października 1997 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Województwa Nowosądeckiego (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 43, poz. 147). Obecnie dla ww. OCHK obowiązuje Uchwała Nr XX/274/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 kwietnia 2020 roku w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2020 r., poz. 3482).

Na terenie Obszaru zakazuje się:

1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
2. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
3. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
4. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka;
6. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
7. budowania nowych obiektów budowlanych w wyznaczonych strefach zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr 2 do uchwały oraz w pasie szerokości 10 m od:
 - a. linii brzegów rzek wskazanych na mapie stanowiącej załącznik nr 4 do uchwały, w ich rzeczywistym przebiegu w terenie;
 - b. linii brzegów naturalnych zbiorników wodnych;
 - c. zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne:
 - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybickiej.

Zakaz, o którym mowa w pkt 1, 2, 3, 4, 5 i 7 nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco

oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru lub dla których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Zakaz, o którym mowa w pkt 2 nie dotyczy wycinania drzew i krzewów:

- 1) z zadrzewień śródpolnych, które nie rosną na śródpolnych miedzach oraz nie stanowią remiz, soliterów, szpalerów, pasów oraz grup i kęp drzew oraz krzewów o wysokiej wartości przyrodniczo - krajobrazowej;
- 2) pod warunkiem zachowania funkcji przyrodniczej zadrzewień oraz walorów krajobrazowych obszaru;
- 3) gatunków inwazyjnych i obcych;
- 4) podczas wykonywania zabiegów czynnej ochrony przyrody i krajobrazu wykonywanych przez lub w porozumieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3 nie dotyczy:

- 1) wydobywania kamieni, żwiru i piasku w związku z utrzymaniem wód, szlaków żeglownych oraz remontem urządzeń wodnych, o których mowa w art. 394 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 2) wydobywania z wód kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, realizowanego w ramach szczególnego korzystania z wód na podstawie art. 34 i art. 394 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, jeśli wynika ono z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia swobodnego spływu wód oraz lodów, po uzgodnieniu z właścicielem wody niezbędne zakresu wydobywania.

Zakazy, o których mowa w pkt 2, 3, 4 i 5 nie dotyczą terenów objętych koncesjami na wydobywanie kopalin ze złóż na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze:

- 1) pozostającymi w mocy na dzień wejścia w życie uchwały;
- 2) które zostaną wydane po dniu wejścia w życie uchwały.

Zakazy, o których mowa w pkt 2, 4 i 5 nie dotyczą czynności związanych z realizacją przedsięwzięć innych niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko na terenach:

- 1) przeznaczonych pod zabudowę i dopuszczających budowę nowych obiektów budowlanych w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 2) na których w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały funkcjonowały w obrocie prawnym ostateczne decyzje o warunkach zabudowy – do czasu wykonania na ich podstawie inwestycji, w zakresie w jakim zostały jednoznacznie dopuszczone w tych decyzjach lub utraty mocy obowiązującej tych decyzji.

Zakaz, o którym mowa w pkt 7 nie dotyczy budowania nowych obiektów budowlanych o ile nie stanowią one przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko:

- 1) na obszarach co do których miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały dopuszczają budowę nowych obiektów budowlanych w zakresie, w jakim budowa ta została jednoznacznie dopuszczona w tych aktach prawnych;
- 2) na terenach co do których miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uchwalone po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały, na podstawie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały lub uzgodnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w związku z ustawą z dnia 27 marca 2003 r.

- o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dopuszczają budowę nowych obiektów budowlanych w zakresie, w jakim zostały dopuszczone w tych dokumentach;
- 3) dopuszczonych na podstawie funkcjonujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały w obrocie prawnym ostatecznych decyzji o warunkach zabudowy – do czasu wykonania na ich podstawie inwestycji lub utraty mocy obowiązującej tych decyzji;
 - 4) jako uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz siedlisk rolniczych (w zakresie możliwości uzupełnienia istniejącej zabudowy o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego), pod warunkiem niezmnieszenia odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy występującej na zabudowanej działce lub działkach przyległych (w przypadku, gdy uzupełnienie dotyczy działki niezabudowanej);
 - 5) o charakterze publicznym (ogólnodostępnych) służących możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, za wyjątkiem obiektów kubaturowych o powierzchni zabudowy powyżej 35 m²;
 - 6) stanowiących obiekty małej architektury w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
 - 7) stanowiących obiekty liniowe w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
 - 8) obiektów mostowych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane stanowiących jedyny uzasadniony technicznie lub fizjograficznie dojazd do terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zakazy, o których mowa w pkt 2, 3, 4, i 5 nie dotyczą zmiany przeznaczenia terenu w uchwalanych po dniu wejścia w życie uchwały studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jeżeli postępowanie przeprowadzone zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wykaże brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru.

Walory krajobrazowe

Na fizjonomię krajobrazu składa się szereg czynników m.in. ukształtowanie terenu, wartości przyrodnicze (szata roślinna), sposób użytkowania terenu oraz wartości kulturowe.

Obszar opracowania, ze względu na obecne zagospodarowanie, sąsiedztwo terenów usługowych i drogi krajowej, a także niewielkie zróżnicowanie szaty roślinnej, charakteryzuje się niską wartością przyrodniczą i krajobrazową. Także fauna występująca na terenie opracowania to głównie pospolite gatunki synantropijne ptaków, drobnych ssaków i bezkręgowców, spotykane w bliskości siedzib ludzkich.

4.2 Ekofizjograficzne uwarunkowania dla zagospodarowania przestrzennego

Obszary pełniące funkcje przyrodnicze

Do obszarów pełniących funkcje przyrodnicze należą doliny rzeczne, kompleksy leśne oraz rozległe obszary podmokłe.

Obszar opracowania, ze względu na obecne zagospodarowanie, sąsiedztwo terenów usługowych i drogi krajowej oraz niewielkie zróżnicowanie fauny i flory, nie pełni istotnych funkcji przyrodniczych.

Obszary ograniczeń funkcji użytkowych

Na obszarze nie występują istotne ograniczenia funkcji użytkowych. Obszar opracowania charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami dla posadowienia budynków, nachylenie jego powierzchni nie jest duże. W jego granicach nie występują udokumentowane osuwiska, tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, ani obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Brak gleby klas chronionych (I-III). Obszar opracowania położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie wyznaczono też obszarów ani terenów górniczych.

Obszar opracowania położony jest w granicach Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ustalenia i zakazy dla tego obszaru chronionego wskazano w uchwale Nr XX/274/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 kwietnia 2020 roku w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Ocena przydatności terenu dla rozwoju funkcji użytkowych

Ze względu na uwarunkowania przyrodnicze oraz istniejący sposób użytkowania terenu opracowania, na którym znajduje się stacja kontroli pojazdów, warsztat i myjnia samochodowa oraz związany z tym parking, a także z uwagi na sąsiadujący z tym terenem obszar stacji paliw, na analizowanym obszarze preferowane jest utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia, tj. tereny komunikacji - obsługi ruchu drogowego oraz usług niepublicznych, z możliwością ewentualnych zmian wskaźników określonych w obowiązującym planie miejscowym.

4.3 Jakość środowiska

Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMS wynika z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Badania prowadzone przez GIOŚ mają na celu przede wszystkim dostarczenie wiedzy o stanie (lub potencjale) ekologicznym i stanie chemicznym rzek w województwach, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi. Oceny wód dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz norm jakości dla substancji priorytetowych.

W granicach obszaru opracowania nie występują wody powierzchniowe. Najbliższym ciekim płynącym w pobliżu obszaru opracowania jest rzeka Łososina, położona ok. 600 m na północ od niego.

W układzie zlewniowym obszar opracowania należy do dorzecza Wisły i położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) Łososina do Słopiczanki (RW2000122147229). Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016) JCWP Łososina do Słopiczanki jest silnie zmienioną częścią wód o dobrym potencjale ekologicznym i nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, przy czym najnowsze badania, przeprowadzone w roku 2017 i 2019 w ramach monitoringu tego cieku wykazały, że ogólny stan tej JCWP jest zły.

Tabela 1. Ocena stanu JCWP

źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu - tabela, GIOŚ

nazwa JCWP (ppk)	klasa elementów biologicznych	klasa elementów hydro-morfologicznych	klasa elementów fizyko-chemicznych	potencjał ekologiczny	stan chemiczny	stan ogólny
Łososina do Słopiczanki (Łososina-Tymbark)	IV	>I	>II	słaby potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły

Jakość wód podziemnych

Jednolite części wód podziemnych są jednostkami hydrogeologicznymi. Zostały one wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Obszar opracowania położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) PLGW2000150. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016) JCWPd nr 150 nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Jej stan chemiczny i ilościowy jest dobry.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2019 roku przeprowadzono badanie jakości wód podziemnych należących do JCWPd nr 150. W gminie Tymbark nie zlokalizowano punktów pomiarowych,

najbliższy znajdował się w gminie Limanowa, w miejscowości Młynne. Znajdował się on w terenach zabudowy wiejskiej. Oceniono, że wody podziemne z tego punktu pomiarowego były dobrej jakości (II klasa)⁴.

Jakość powietrza

Jakość powietrza atmosferycznego w gminie Tymbark kształtowana jest przez szereg czynników. Do typowych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza zalicza się emisja punktowa z wysokich emitorów, emisja niska z obszarów zwartej zabudowy, czy emisja komunikacyjna.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w opracowaniu *Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021* wykonał klasyfikację jakości powietrza w poszczególnych strefach według poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Gmina Tymbark została zakwalifikowana do strefy małopolskiej. W strefie tej odnotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu. Przyczyną przekroczeń była emisja pochodząca głównie z indywidualnych źródeł niskiej emisji, szczególnie w okresie grzewczym. W strefie podlaskiej poziom celu długoterminowego przekraczały także stężenia ozonu, czego główną przyczyną były warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu (wczesna wiosna, susza, długi okres dni upalnych).

Tabela 2. Wyniki klasyfikacji strefy małopolskiej ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin w zakresie następujących zanieczyszczeń: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, benzen, benzo(a)piren, arsen, kadm, nikiel, ołów, ozon

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ 2022

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń											
	NO ₂ ⁵	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	C	C/C1	C	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczały poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczały poziomy dopuszczalny i poziomy docelowe (lub jeśli stężenia PM_{2,5} przekraczały poziom dopuszczalny dla fazy I);
- klasa C1 – jeżeli stężenia PM_{2,5} przekraczały poziom dopuszczalny dla fazy II;
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczały poziom celu długoterminowego.

Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki emisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania na terenie gminy Tymbark w 2021 r. stwierdzono przekroczenia średniej rocznej wartości poziomu docelowego stężenia benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ (ze względu na ochronę zdrowia ludzi) oraz przekroczenia poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu (ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin). Główną przyczyną przekroczeń benzo(a)pirenu jest oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków. Za przyczynę występowania wysokich stężeń ozonu uznaje się niekorzystne warunki meteorologiczne, sprzyjające formowaniu się ozonu oraz napływ zanieczyszczeń spoza granic strefy.

4.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Zagrożenie naturalne

Do zagrożeń naturalnych zalicza się przede wszystkim powódzie i osuwanie mas ziemnych. W obszarze

⁴ Monitoring jakości wód podziemnych, GIOŚ 2019

⁵ dla roślin NO_x

objętym planem nie występują zagrożenia tego typu.

Gospodarka ściekowa

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych jest nieuregulowana gospodarka ściekowa. W gminie Tymbark występuje duża rozbieżność pomiędzy liczbą ludności korzystającej z wodociągu (72,3% mieszkańców)⁶ a ludnością korzystającą z kanalizacji (29,0% mieszkańców)⁷. Na koniec 2021 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej w gminie wynosiła 14,6 km, przy czym obejmowała ona jedynie części miejscowości Tymbark i Podłopień. Poza tym na terenie gminy korzysta się z indywidualnych rozwiązań opartych o zbiorniki bezodpływowe (w 2020 roku było ich 1062 sztuki)⁸ lub przydomowe oczyszczalnie ścieków (58 sztuk w 2020 roku)⁹. Ścieki ze zbiorników bezodpływowych są okresowo wywożone przez tabor asenizacyjny do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej przy zakładzie Tymbark-MWS w Tymbarku lub do oczyszczalni ścieków w Limanowej. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Łososina.

W przypadku obszaru opracowania, ma on dostęp zarówno do sieci wodociągowej, jak i sieci kanalizacyjnej.

Niska emisja i zanieczyszczenie powietrza

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, w szczególności emisja z sektora bytowego (indywidualne spalanie paliw stałych w celach grzewczych) oraz emisja komunikacyjna. Jest to tzw. niska emisja. W Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Tymbark (2017) jako obszary problemowe dla jakości powietrza zidentyfikowano:

- niewystarczający poziom efektywności energetycznej części budynków,
- niewystarczający poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy,
- przestarzałe elementy oświetlenia ulicznego,
- nieefektywne programy pracy oświetlenia i sygnalizatorów
- szlaki komunikacyjne wymagające modernizacji lub rozbudowy,
- niewystarczająca infrastruktura sprzyjająca alternatywnym środkom transportu.

Na obszarze gminy Tymbark zlokalizowane są dwa czujniki jakości powietrza. Czujniki te wykonują bieżące pomiary stężeń pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀, dzięki czemu mieszkańcy mogą na bieżąco kontrolować jakość powietrza, którym oddychają. Dane mają charakter informacyjny.

Klimat akustyczny

Klimat akustyczny w istotny sposób wpływa na warunki bytowania i zdrowie człowieka oraz warunki życia zwierząt. Hałas stanowi jedno z istotnych zanieczyszczeń środowiska, które w związku z ciągłym rozwojem komunikacji, wzrastającym uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stale wzrasta. Dopuszczalne poziomy hałasu są regulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W okolicach analizowanego terenu w ostatnich latach nie prowadzono szczegółowych badań dotyczących oceny klimatu akustycznego. Klimat akustyczny w rejonie terenu opracowania warunkuje głównie droga krajowa nr 28, biegnąca w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

4.5 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń planu

Obszar opracowania objęty jest Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tymbark przyjętym uchwałą Nr XXIII/172/05 Rady Gminy Tymbark z dnia 3 marca 2005 r. W dokumencie tym jako przeznaczenie terenu opracowania wskazano:

⁶ Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, dane za 2020 rok

⁷ j.w.

⁸ j.w.

⁹ j.w.

- **B5KU/UN** – teren obsługi ruchu drogowego (stacje paliw, stacje napraw) oraz tereny usług niepublicznych o niesprecyzowanym programie, w tym m.in. handlu, rzemiosła, gastronomii..

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany planu, których dotyczy niniejszy dokument, zagospodarowanie przedmiotowego obszaru zostanie zachowane zgodnie z funkcjami i wskaźnikami określonymi w ww. obowiązującym dokumencie planistycznym.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Projekt planu dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie zmiana planu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczące głównie:

- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrony powietrza – ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej;

Ustalenia zmiany planu nie stoją w sprzeczności z realizacją wymienionych powyżej celów. Dzięki odpowiednim rozwiązaniom planistycznym możliwy jest rozwój gospodarczy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju na terenie gminy Tymbark.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie planu, a które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi, glebę,

kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

6.1 Identyfikacja możliwych oddziaływań

Sporządzenie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tymbark w zakresie zmiany wskaźnika wykorzystania terenu, jakim jest minimalna powierzchnia biologicznie czynna, wynika z potrzeby dostosowania zapisów planu do aktualnych uwarunkowań ekonomicznych, potrzeb oraz oczekiwań właściciela nieruchomości. W tym celu na terenie oznaczonym w planie symbolem B5KU/UN, na który składają się działki ewidencyjne nr 2440, 2441 i 2442 w obrębie Podłopień, zmniejszona zostaje minimalna powierzchnia biologicznie czynna z 40% na 10% powierzchni działki budowlanej.

Planowana zmiana w porównaniu do zapisów obowiązującego planu nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko – obszar objęty projektem zmiany planu jest już przeznaczony pod zabudowę w obowiązującym mpzp, gdzie jako podstawowy kierunek przeznaczenia została wskazana zabudowa usługowo-techniczna dotycząca obsługi ruchu drogowego oraz usług niepublicznych. Projekt zmiany planu nie wyznacza nowych terenów budowlanych, nie powiększa też dopuszczalnej maksymalnej powierzchni zabudowy, umożliwi jedynie uszczelnienie większej powierzchni terenu. Rysunek planu nie ulega zmianie.

Nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany planu doszło do przekroczenia norm jakości środowiska, znaczącego negatywnego wpływu na rośliny i zwierzęta oraz krajobraz. Planowana zmiana:

- nie będzie skutkowała powstawaniem ponadnormatywnych emisji;
- nie będzie skutkowała zagrożeniem zdrowia ludzi lub ich mienia;
- nie stoi w konflikcie z warunkami określonymi dla obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000;
- nie skutkuje powstawaniem nowych barier dla korzyści ekologicznych;
- nie stoi w sprzeczności z celami ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

Opisane poniżej oddziaływania wynikają przede wszystkim z analizy prawidłowości rozwiązań planistycznych oraz zgodności z przepisami prawa.

6.2 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

Dopuszczalne poziomy hałasu są określone w ustalonym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Realizacja ustaleń zmiany planu w zakresie zmniejszenia wartości minimalnej powierzchni biologicznie czynnej nie będzie miała wpływu na klimat akustyczny. Ustalenia zmiany planu dla omawianego obszaru nie przesądzą o powstaniu na nim zabudowy – zostało to ustalone w obowiązującym planie miejscowym. Obszar opracowania jest już w przeważającej części zainwestowany. Zarówno istniejąca zabudowa, jak i zabudowa wskazana jako podstawowy kierunek przeznaczenia tego terenu, nie podlegają ochronie akustycznej, niemniej z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo terenu przeznaczonego pod zabudowę mieszkaniową, ewentualny ponadnormatywny hałas emitowany na terenie opracowania musi ograniczać się do granic tej nieruchomości.

Oddziaływanie na powietrze

Realizacja ustaleń zmiany planu w zakresie zmniejszenia wartości minimalnej powierzchni biologicznie czynnej nie przesądza o powstaniu na omawianym terenie zabudowy ani nie wpływa na zmianę zapisów odnośnie zaopatrzenia w ciepło, które zostały ustalone w obowiązującym planie miejscowym. W związku z powyższym zmiana planu nie spowoduje wzrostu emisji pyłów i gazów do powietrza.

Pola elektromagnetyczne

Projekt zmiany planu nie wprowadza nowych funkcji skutkujących wytworzeniem pól elektromagnetycznych ani narażeniem ludzi na pole elektromagnetyczne.

6.3 Oddziaływanie na wodę

Tereny zurbanizowane mogą oddziaływać na wody podziemne i powierzchniowe poprzez zwiększoną produkcję ścieków oraz poprzez zaburzenie naturalnego krążenia wód, kiedy wody opadowe i roztopowe, zamiast wnikać w grunt, są zbierane z powierzchni nieprzepuszczalnych (dachów, placów, ulic) i odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub oczyszczalni. Z kolei nieoczyszczone wody z dróg i placów bezpośrednio odprowadzone do gruntu mogą również stanowić zagrożenie zanieczyszczeniem.

Obszar opracowania nie jest uzbrojony w sieć kanalizacyjną. Projektowana zmiana planu w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków bytowych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych¹⁰ utrzymuje ustalenia zawarte w obowiązującym planie. W perspektywie, na obszarze gminy lokalizacja nowych inwestycji możliwa będzie po zrealizowaniu właściwego systemu kanalizacyjnego, przejściowo dopuszcza się możliwość lokalizacji inwestycji pod warunkiem wyposażenia ich w indywidualne, wysokosprawne urządzenia do oczyszczania ścieków (oczyszczalnie indywidualne, grupowe lub szczelne zbiorniki wybieralne). W przypadku realizacji sieci kanalizacji opadowej, ścieki deszczowe winny być sukcesywnie oczyszczane z zanieczyszczeń ropopochodnych i części stałych, przed odprowadzeniem do wód powierzchniowych.

Zmniejszenie dopuszczalnej minimalnej powierzchni biologicznie czynnej pozwoli na zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych, co ograniczy możliwość infiltrowania wód deszczowych do gruntu w miejscu opadu. W przypadku większych powierzchni utwardzonych, może to skutkować zwieszeniem spływu powierzchniowego, obniżaniem się poziomu zwierciadła wód gruntowych oraz pojawianiem się tzw. wysp ciepła, choć dotyczy to głównie terenów miejskich, gdzie zdecydowanie przeważają powierzchnie uszczelnione względem terenów zieleni. Teren opracowania nie jest zlokalizowany w mieście, otoczony jest w znacznym stopniu terenami otwartymi, gdzie wody opadowe i roztopowe mają możliwość przenikania przez warstwy przepuszczalne do gruntu, zatem nie przewiduje się, aby zmiana projektu planu przyczyniała się do istotnego zaburzenia naturalnego krążenia wód w środowisku. Ponieważ teren opracowania nie jest podłączony do kanalizacji deszczowej, warto rozważyć zastosowanie studni chłonnych lub skrzynek retencyjno-rozsączających, które umożliwiają odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do warstw przepuszczalnych poniżej powierzchni terenu. Z uwagi na położenie terenu na warstwie glin z rumoszem skalnym, przed podjęciem decyzji o montażu takiej studni rozsączającej, warto wcześniej wykonać analizę warunków gruntowo-wodnych. Ponadto z uwagi na charakter użytkowania nieruchomości, wody opadowe i roztopowe ze szczelnej powierzchni komunikacyjnej przed wprowadzaniem do gruntu powinny być podczyszczane w separatorze substancji ropopochodnych.

Przy zachowaniu zgodności z zapisami projektu zmiany planu oraz przepisami prawa nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na środowisko wodne.

6.4 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu dochodzi przede wszystkim podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych dochodzi do przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi poprzez wykonywanie wykopów pod fundamenty nowych budynków lub budowę dróg. Obszar opracowania jest terenem praktycznie zainwestowanym, zatem nie przewiduje się oddziaływań tego typu.

Z uwagi na charakter użytkowania omawianego obszaru potencjalnie może nastąpić lokalne zanieczyszczenie gruntu substancjami ropopochodnymi w wyniku spływu zanieczyszczonych wód opadowych z powierzchni utwardzonych. Do zanieczyszczenia gleby nie dojdzie pod warunkiem prawidłowej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

¹⁰ w 2005 r., kiedy przyjęto obowiązujący plan miejscowy, obowiązywała ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001r., (Dz. U. z 2001, nr 115, poz. 1229 z późn. zm.), zgodnie z którą wody opadowe i roztopowe rozumiane były jako ścieki.

W przypadku terenu opracowania istnieje również możliwość wystąpienia lokalnego skażenia gleb z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo drogi krajowej. Stopień zanieczyszczenia zależy od natężenia ruchu i ilości stosowanych środków służących do utrzymania drogi w odpowiednim stanie technicznym i porządkowym (dotyczy to przede wszystkim soli wykorzystywanej przy odładzaniu dróg).

6.5 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach projektu planu nie występują złoża, obszar ten położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, nie przewiduje się więc oddziaływania na zasoby naturalne.

6.6 Oddziaływanie na krajobraz

Cały obszar opracowania jest obecnie zagospodarowany, w większości utwardzony, częściowo zabudowany budynkiem, w którym znajduje się m.in. stacja kontroli pojazdów, w związku z czym w wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany planu nie dojdzie do zmiany charakteru krajobrazu.

6.7 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczną można rozumieć, jako stopień zachowania naturalnie występujących gatunków oraz zbiorowisk, a także ras zwierząt i form roślin.

W granicach opracowania środowisko naturalne zostało przekształcone w znaczącym stopniu. Nie występują tu cenne siedliska, nie jest to obszar żerowania zwierzyny, nie pełni też dla niej kluczowej roli. W wyniku zmiany planu obecna szata roślinna w postaci trawników może zostać uszczuplona, zachowana zostanie zieleń w ramach określonej w zmianie planu minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, tj. min. 10% powierzchni działki budowlanej. Ze względu na otaczające ten teren obszary otwarte oraz fakt, że ustalenia projektu zmiany planu dla omawianego terenu nie przesądzą o powstaniu na nim zabudowy, należy stwierdzić, że realizacja ustaleń zmiany planu nie będzie miała istotnego wpływu na florę i faunę.

6.8 Oddziaływanie na klimat i adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzania działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Problematyka zmian klimatu w dokumentach realizowanych na szczeblu krajowym została zawarta w opracowaniu *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Jako cel główny wskazano zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmiany klimatu.

W związku z realizacją ustaleń projektu zmiany planu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na klimat - jest to zmiana nie wpływająca istotnie na sposób zagospodarowania terenu nią objętego.

6.9 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu zmiany planu na zabytki, dziedzictwo kulturowe oraz dobra kultury współczesnej, które nie występują w obszarze opracowania.

6.10 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na terenie objętym opracowaniem ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Teren ten położony jest natomiast w zasięgu Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Niemniej z uwagi na praktycznie całkowite zainwestowanie terenu opracowania, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zmiany planu na ww. obszar chroniony.

6.11 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz. U. z 2016 r., poz. 138).

Na terenie objętym opracowaniem nie ma obecnie zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Projekt zmiany planu nie stwarza możliwości lokalizacji tego typu przedsięwzięć na terenie opracowania. W obowiązującym planie na terenach UN wyklucza się przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko – przedsięwzięcia, dla których raport może być wymagany, dopuszcza się w przypadku, gdy oddziaływanie na środowisko zawiera się w granicach własności inwestora z dopuszczeniem przedsięwzięć związanych z użytkowaniem podstawowym

7 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Różnica między projektem zmiany planu a obowiązującym planem dla tego obszaru dotyczy pojedynczego zagadnienia, które nie będzie w negatywny sposób oddziaływało na środowisko, nie przewiduje się wskazywania ww. działań.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w jego bliskim sąsiedztwie.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

9 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Rada Gminy Tymbark. Sugeruje się objąć kontrolą przede wszystkim zgodność realizacji inwestycji w stosunku do ustaleń projektu zmiany planu. Wskazane jest dokonywanie oceny skutków realizacji postanowień zawartych w zmianie planu przynajmniej raz podczas kadencji Rady Gminy.

Urząd powinien również zapoznawać się z raportami o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska i parametrów monitorowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki są prezentowane w corocznych raportach publikowanych w formie ogólnodostępnych publikacji. Systematyczny monitoring podstawowych elementów środowiska tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony.

10 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem oceny zawartej w prognozie są ustalenia projektu zmiany części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tymbark powstałej w następstwie uchwały nr XXXVI/280/2022 Rady Gminy Tymbark z dnia 13 maja 2022r.

Zmiana planu dotyczy wyłącznie jego części tekstowej w zakresie wskaźnika wykorzystania terenu oznaczonego w planie symbolem B5KU/UN położonego w Podłopieniu. Zmiana polega na zmniejszeniu dopuszczalnej minimalnej powierzchni biologicznie czynnej z 40% do 10% powierzchni działki budowlanej.

Obszar opracowania położony jest w gminie Tymbark i stanowi działki ewidencyjne nr 2440, 2441 i 2442 w obrębie Podłopień. Jego powierzchnia wynosi ok. 0,46 ha. Jest to teren zainwestowany, ogrodzony, na którym znajduje się stacja kontroli pojazdów, warsztat samochodowy, myjnia samochodowa oraz serwis ogumienia i parking. Większość terenu stanowi powierzchnia utwardzona, znajduje się tam również budynek. Wokół ogrodzenia występują pasy roślinności trawiastej. Od północy teren opracowania graniczy bezpośrednio z drogą krajową nr 28, relacji Zator-Nowy Sącz-Medyka.

Na omawianym obszarze nie występują istotne ograniczenia funkcji użytkowych. Obszar opracowania charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami dla posadowienia budynków, położony jest na powierzchni spłaszczeń i słabo nachylonych stoków. W jego granicach nie występują udokumentowane osuwiska, tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, ani obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Brak gleby klas chronionych (I-III). Obszar opracowania położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. W granicach obszaru opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie wyznaczono też obszarów ani terenów górniczych. Obszar opracowania leży poza obszarami Natura 2000, położony jest natomiast w zasięgu Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, choć sam w sobie obszar opracowania ma niską wartość przyrodniczą – jest to teren zainwestowany, w większości utwardzony. Nie występują tu cenne siedliska, teren ten nie jest miejscem żerowania zwierzyny, ale nie pełni dla niej kluczowej roli.

Zmiana planu nie wyznacza nowych terenów budowlanych i zachowuje dotychczasowe przeznaczenie terenu, ustalone w obowiązującym dotąd planie jako teren komunikacji – obsługa ruchu drogowego oraz teren usług niepublicznych (B5KU,UN). W wyniku realizacji ustaleń zmiany planu nie dojdzie do dewastacji krajobrazu, zaburzenia walorów historycznych czy krajobrazowych, powstania obiektów skalą czy funkcją niedopasowanych do otoczenia.

Ustalenia projektu zmiany planu dla omawianego obszaru nie przesądzą o powstawaniu na nim zabudowy – została ona dopuszczona w obowiązującym planie miejscowym. W zmianie planu dopuszcza się natomiast zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych, co w pewnym stopniu ograniczy możliwość infiltracji wód deszczowych do gruntu w miejscu opadu. Niemniej teren opracowania otoczony jest terenami otwartymi, gdzie wody opadowe i roztopowe mają możliwość przenikania przez warstwy przepuszczalne do gruntu, zatem nie przewiduje się, aby zmiana projektu planu przyczyniała się do istotnego zaburzenia naturalnego krążenia wód w środowisku. Przy zachowaniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska, w tym gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ludzi, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi ani inne zasoby środowiska wskutek realizacji projektu zmiany planu. Ponadto analizy dokonane w prognozie wykazały:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń projektu zmiany planu prowadzić będzie Rada Gminy Tymbark. Wskazane jest dokonywanie oceny skutków realizacji postanowień zawartych w zmianie planu przynajmniej raz podczas kadencji Rady Gminy. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

- Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w jego bliskim sąsiedztwie, ani na Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu, w granicach którego znajduje się omawiany teren, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

12 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2022r., poz. 1029 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 503);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 1072 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 672);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 699);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1326);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 840);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 2028);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1899 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (tekst jedn.: Dz.U. z 2021, poz. 1555);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego (Dz. U. z 2019, poz. 1220);

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019, poz. 1311);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

13 Materiały źródłowe

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tymbark 1999 ze zm.;
2. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tymbark, 2004;
3. Plan Rozwoju Miejscowości Tymbark, 2005;
4. Strategia Rozwoju Gminy Tymbark na lata 2015-2022, 2015;
5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tymbark, 2017;
6. Mrówka A.: Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tymbark, 2020
7. Kondracki J.: Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa 2009;
8. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016;
9. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, 2013;
10. Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe, Ministerstwo Środowiska, Departament Zrównoważonego Rozwoju, Warszawa 2015;
11. Monitoring środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska:
 - Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela;
 - Monitoring wód podziemnych za rok 2019;
 - Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim. Raport wojewódzki za rok 2021.

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Mapa geologiczna Polski, Mapa geośrodowiskowa Polski (II), Mapa hydrogeologiczna Polski, Skala 1 : 50 000, arkusz Limanowa (1017), PIG, Warszawa;
2. Mapy osuwisk i terenów zagrożonych (MOTZ) w skali 1:10 000 opracowane przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach projektu SOPO – System Osłony Przeciwoświsiskowej;
3. ISOK - Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego;
4. Warstwy tematyczne GDOŚ – formy ochrony przyrody;
5. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
6. Rozbudowa bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce, RDOŚ Kraków, 2013;
7. Warstwy tematyczne CBDG:

- Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
- Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Powierzchniowych,
- Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
- MIDAS – obszary górnicze,
- MIDAS – tereny górnicze,
- MIDAS – złoża kopalin,
- Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Kondracki 2002).

Witryny internetowe i geoportale:

1. <https://sip.gison.pl/tymbark>
2. <https://wody.isok.gov.pl/>
3. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
4. <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
5. <http://geoportal.gov.pl/>

14 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 18 listopada 2022 r.

O Ś W I A D C Z A M

Zgodnie z art. 74a ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2021, poz. 247 ze zm.)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tymbark* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Mabyle Bielouska